

IMPRESIONIZEM

Pojem impresionizem izhaja iz besede impressio, kar pomeni vtis. Impresionizem kot smer, pa je dobila ime

po sliki Clauda Moneta z istomenskim naslovom in se je uveljavil na večih področjih, tako v slikarski, kot

tudi literarni in glasbeni umetnosti.

V slikarstvu se je impresionizem razvil v Franciji. Značilno je, da ni nič več veličastnih zgodovinskih slikarij in

podob iz velikih junaštev. Nobenih padcev obsojenih, ugrabitve Evrope, smrti Babilona. Nobenega poveličevanja antike, nobenega posnemanja starih vzorov, ki so se jih ze vsi naveličali. Mlačnost zastarele

umetnosti nadomesti toplota življenja. Nobenega bahanja ob razkazovanju poznavanje anatomije in legend. Naj se vrata odpro, naj se odpro na stežaj in naj se pokaže resnično nebo in svežina narave. Nekateri slikarji so bili privrženci slikanja na prostem, slikarji jasnosti, poetizirane resničnosti, potem tisti, ki jim

je mogoče reči mejni impresionisti in so impresionizem prilagodili svojemu izrazu in ga celo presegli, nato

pa oni, ki so preučevali optične pojave in bi jim lahko rekli raziskovalci sončnega spektra, potem pa so tu

še predhodniki flauvistov. Nekateri od teh, slikarji dneva, so našli motive v spreminjanjih svetlobe v pokrajini

in na aktu. Drugi, slikarji noči, pa so se najpogosteje ukvarjali s svetlobo plinskih luči, največkrat na gledališkem odru. Impresioniste zanima tako pojav kot tudi pomen stvari v prostoru. Ujeti hočejo sintezo

pojavnosti in pomenskosti v časovnem trenutku. Kar pa se tiče same slikarske tehnike, pa je v nasprotju z

izgotovljenimi slikami in gladkimi modeli, kakršno so slikali tradicionalisti, postala v impresionizmu slikarjeva

poteza vedno bolj vidna. Slikali so s suhimi ali mokrimi barvami, z daljšimi potezami ali točkasto, na hitro ali

drseče, s hitrim, močnim pritiskom ali s komaj rahlim dotikom, tako da je slika postala en sam čudovit

nered vejičastih potez.

V literarni umetnosti je impresionizem del novoromantike oz. novoromantične smeri. To je čas, ki ga

imenujemo tudi čas fin de siecla, na križišču naturalizma, dekadence in simbolizma. Značilno za impresionizem v literaturi, kar pa večinoma velja tudi za ostala področja je, da hoče čim bolj neposredno

posredovati čutne vtise, razpoloženje, predstave in enkratni čustveno stanje. Povdarek je na trenutnosti.

Impresionisti uporabljajo vsa mogoča jezikovna in glasbena sredstva od onomatopije do sintezije. čustveni

vtis sproži v umetniku spodbudo, značilno pa je, da so impresionistična dela kratka. Za impresionizem bi se

lahko reklo, da je neke vrste skrajni realizem, saj skuša čimbolj pokazati čisti vtis, ne da bi zraven dodajali

kaj drugega. Impresionisti pišejo predvsem liriko in kratko prozo.

Za impresionizem v glasbi so značilni zrahljana tonalnost, eksotični tonski sistemi, npr. celtonska lestvica,

bogastvo zvočnih barv ter podajanje razpoloženj namesto romantičnega izpovedovanja. Prevladuje pa

instrumentalna glasba v pesemskih prostih oblikah.

Viri:

- Pierre Courthion: Impresionisti
- Enciklopedija Cankarjeve založbe